

بررسی اثرات فاصله کاشت بر عملکرد کمی و کیفی دو رقم مارچوبه عطیه رحمانی قبادی

مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر - کرج

مارچوبه (*Asparagus officinalis*) از خانواده Liliaceae از مفیدترین و لذیذترین سبزیجات بوده و دارای انواع ویتامینها، املاح و کلسیم می باشد بصورت خام و پخته مورد استفاده قرار گرفته و مصارف طبّی هم دارد. از نظر اکولوژیکی این گیاه متعلق به مناطق سرد معتدل - سرد و معتدل است و بیش از ۱۵ سال زمین را اشغال می کند و از این نظر گیاه دائمی به حساب می آید. در حال حاضر در جنوب و شمال کشور کشت مارچوبه مجدداً مطرح شده است. از آنجا که مارچوبه علاوه بر مصرف داخلی از لحاظ صادرات نیز محصول مهم و ارز آوری است مطالعه و بررسی همه جانبه روی ارقام تجاری مورد کشت و کار در کشور اعم از به زراعی و به نژادی می تواند راه گشا باشد.

لذا برای تعیین بهترین تراکم کاشت دو رقم مارچوبه تجاری به نامهای *Golia*(A2), *Diegc*(A1) در ایران به منظور استحصال ساقه خوراکی با کیفیت و کمیت مطلوب، با استفاده از یک طرح بلوکهای کامل تصادفی بصورت اسپلیت پلات آزمایشی در ۴ تکرار انجام شد. ارقام در کرت‌های اصلی و سه فاصله کاشت ۳۰، ۴۵، ۶۰ سانتیمتر در پلاتهای فرعی قواز گرفتند. فواصل پشته‌ها ثابت و ۱۰۰ سانتیمتر بوده است. در طول دوره داشت، آبیاری، وجین، مبارزه با علفهای هرز و... انجام شد. پس از هر مرحله برداشت، رنگ ساقه خوراکی - طول و قطر ساقه - بافت - سلامتی و مزه یادداشت برداری شد. بررسیهای کیفی از نظر تعیین در صد قند (روش تیتراسیون با فهلینگ) - آب: (دستگاه آن) - اسیدیته (روش تیتراسیون با سود بانرمالیتة مشخص) و ماده خشک انجام گردید. محصول هر تیمار از هفته اول اردیبهشت ماه سه بار در هفته برداشت و توزین شده و از اعداد حاصله در تجزیه ساده یک ساله و در پایان سال سوم در تجزیه مرکب استفاده شد. سال در رقم، سال در فاصله کاشت و سال در رقم در فاصله کاشت بررسی و برای مقایسات آماری از آزمون دانکن استفاده شد. نتایج نشان داد که:

- الف - بین فواصل کاشت تفاوت معنی دار وجود دارد و فاصله کاشت ۴۵ سانتیمتر در سطح ۰.۵٪ نسبت به دو تیمار دیگر برتری داشته است.
- ب - بین ارقام تفاوت معنی دار از لحاظ آماری وجود ندارد و رقم *Golia*:A2 عملکرد بیشتری نسبت به رقم *Diegc*:A1 داشته است.
- ج - اثرات متقابل رقم x فاصله کاشت در سطح ۰.۵٪ معنی دار بوده و فاصله کاشت ۴۵ سانتیمتر و رقم A2 یعنی ترکیب (A2B2) با عملکرد ۲/۶۳۹ تن در هکتار نسبت به سایر تیمارها برتری داشته است.